

از میت به نیکی یاد کردن

ذکر خیر میت از طرف جمعی از مسلمانان راستین و حداقل دو نفر اهل علم و ایمان از همسایگان که درباره او اطلاع کافی داشته باشند، موجب رفتن میت به بهشت می شود. در این باره چند حدیث آمده است:

*انس رضی الله عنه می گوید:

«جنازه ای از کنار رسول الله صلی الله علیه و سلم گذشت. مردم او را به نیکی یاد کردند. و ذکر خیرش همچنان ادامه یافت. و گفتند: او خدا و رسول خدا را دوست داشت. رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمود: «وجبت، وجبت، وجبت» (واجب شد، واجب شد) سپس جنازه دیگری از کنار رسول الله صلی الله علیه و سلم گذشت. و مورد نکوهش قرار گرفت و مردم درباره او گفتند: مرد بدی برای دین خدا بود. رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمود: «وجبت، وجبت، وجبت» یعنی واجب شد، واجب شد. عمر رضی الله عنه عرض کرد: پدر و مادرم فدایت باد. جنازه اول گذشت، مردم او را به نیکی یاد کردند، شما فرمودید: واجب شد، واجب شد. سپس جنازه دیگری گذشت که مردم او را به بدی یاد کردند، باز هم شما فرمودید: واجب شد، واجب شد، واجب شد، رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمود: هر کسی که شما او را به نیکی یاد کنید، بهشت برایش واجب

می شود و هر کسی را که به بدی یاد کنید، دوزخ برایش واجب می شود. و افزود که فرشتگان گواهان خدا در آسمان هستند و شما گواهان خدا در زمین، و این کلمه را سه بار تکرار کرد. در روایتی دیگر آمده است: مومنان گواهان خدا در زمین هستند.

همانا خداوند فرشتگانی دارد که بر زبان بندگان، خوبی ها و بدیهای افراد را بیان می کنند. بخاری و مسلم

*ابو اسود دؤلی می گوید: وارد مدینه شدم. در آنجا نوعی بیماری شیوع پیدا کرده بود و مردم را به کام مرگ می فرستاد. نزد

عمر بن خطاب رضی الله عنه نشسته بودم که جنازه ای از کنار ایشان گذشت و مورد ستایش قرار گرفت. عمر بن خطاب فرمود:

وجبت (واجب شد). عرض کردم: ای امیر المومنین! چه چیزی واجب شد؟ فرمود: آنچه را که رسول خدا صلی الله علیه و سلم فرموده بود، من گفتم. آنحضرت صلی الله علیه و سلم فرمود: هر مسلمانی که چهار نفر از او به خوبی یاد کنند، خداوند او را وارد بهشت خواهد ساخت. عرض کردم: سه نفر چطور؟ فرمود: سه نفر نیز همین حکم را دارد. پرسیدم: دو نفر چطور؟ فرمود: دو نفر نیز همین حکم را دارد. روای می گوید: درباره یک نفر سوال نکردیم. بخاری، نسائی، ترمذی

*هر مسلمانی که بمیرد و چهار نفر از همسایگان نزدیکش بگویند: ما جز خوبی، چیز دیگری از وی ندیده ایم، حق تعالی می

فرماید: «سخن یا گواهی شما را پذیرفتم و آنچه را که شما در مورد او نمی دانید، بخشیدم.» احمد، حاکم.

توجه: آنچه که در این سه حدیث بیان گردید مخصوص صحابه و زمان آنها نیست. بلکه شامل تمام مومنانی است که در ایمان و

علم و صداقت از صحابه پیروی می کنند.

برخی پس از نماز جنازه، از مردم درباره میت می پرسند و می گویند: شما درباره او چه گواهی می دهید؟ آنگاه خودشان می

گویند: در حق او گواهی خیر بدهید. و می گویند: انسان نیکی بود، اهل خیر بود و ... این سوال و این گواهی از سلف صالح روایت نشده است و بدعت می باشد. و در واقع هدف حدیث، این نیست. بلکه گواهی ای است که با واقعیت مطابقت داشته باشد.

چنانکه در حدیث سابق آمده بود که خداوند، فرشتگانی دارد که از زبان مردم خوبی ها و بدیهای انسان را بیان می دارند. احمد،

ابن حبان و حاکم و بر اساس شرط مسلم صحیح است